

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach
 jednostka prowadząca zajęcia: Zakład Teorii i Historii Sztuki

rok akademicki: 2019/2020

Filozofia współczesna

typ przedmiotu: obowiązkowy
 tryb studiów: stacjonarne i niestacjonarne II°

prowadzący: dr Mieczysław Juda

semestr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
liczba godzin	30	30					30	30		
punkty ECTS										

forma przedmiotu: wykład

założenia i cele przedmiotu: poznawcze – wprowadzenie studentów w obszar filozofii współczesnej, wszystkich kierunków i prądów obecnych w debacie filozoficznej
 dydaktyczne – ogólnokształcące

treści programowe: filozofia XX wieku jako kontynuacja i interrupcja trendów poprzednich, filozofia jako nauka i filozofia nauki, odnowienie tendencji filozofii chrześcijańskiej, egzystencjalizm i psychoanaliza, fenomenologia i hermeneutyka, pragmatyzm i neopragmatyzm, filozofia wahań postmodernistycznych

wymagania wstępne i przedmioty wprowadzające: zaliczenie kursowego wykładu historii filozofii

wiedza i umiejętności studenta po zakończeniu zajęć:

wyposażenie studentów w umiejętności poruszania się i korzystania z dorobku myślowego XX w. filozofii Zachodu

szczegółowy opis programu zajęć (wykaz tematów wykładów):

I (semestr zimowy)

1. Problem filozofii współczesnej – filozofia XX w. czy filozofia problemów XX w.
2. Neokantyzm badeński W.Windelbanda, H Rickerta, M.Webera
3. Neokantyzm marburski N.Hartmana i E.Cassirera
4. Filozofia życia jako *Lebenswelt* W.Dilthaya
5. Filozofia życia: H.Bergson
6. Filozofia transcendentálna E.Husserla
7. Spór o istnienie świata R.Ingrdena i koncepcja przedmiotów intencjonalnych
8. Egzystencjalizm [J.P.Sartre, A.Camus, G.Marcel, K.Jaspers]
9. Ontologia fundamentalna M.Heideggera
10. Personalizm katolicki E.Mouniera, J.Maritaine'a, Th. de Chardin
11. Neotomizm E.Gilsona, M.A.Krapca, M.Gogacza
12. Hermeneutyka H.G.Gadamera i P.Ricoeura
13. Hermeneutyka podejrzliwości [K.Marks, F.Nietzsche, S.Freud]
14. Filozofia dialogu E.Levinasa a inkontrolologia A.Nowickiego
15. Psychoanaliza S.Freuda i C.G.Junga

II (semestr letni)

1. Neopsychoanalityczne olśnienia [J.Lacan. L.Irigary, J.Kristeva]
2. Szkoła frankfurcka i neomarksizm [T.W.Adorno, J.Habermas]
3. Filozofia społeczna A.Gramsciego, G.Lukácsa i I.Berlina
4. Strukturalizm i racjonalizm francuski: C.Levi–Strauss, G.Bachelard, R.Barthes
5. Poststrukturalizm M.Foucaulta
6. Postmodernizm, czy filozofia „końca filozofii” J.F.Lyotarda i J.Derridy
7. Pragmatyzm amerykański [W.James, Ch.Peirce, J.Dewey]
8. Neopragmatyzm R.Rorty'ego i H.Putnama
9. Neopozytywizm i pozytywizm logiczny: R.Carnap, H.Reinchenbach
10. Filozofia analityczna G.E.Moore'a, B.Russella i L.Wittgensteina
11. Racjonalizm krytyczny K.R.Poppera i radykalny empiryzm I.Lakatos a i P.Feyerabenda
12. Szkoła lwowsko–warszawska [J.Łukasiewicz, A.Tarski, K.Ajdukiewicz, T.Czeżowski]
13. Renesans etyczności i filozofii moralnej: J.Rawls, A.McIntyre, M.Oaekeshott
14. Bioetyka, deontologia, ekoetyka
15. Perspektywy filozofii

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

wysłuchanie wykładu i pozytywne przejście końcowego testu sprawdzającego [test jednokrotnego wyboru]

Wykaz literatury:**Literatura podstawowa:**

- A.J. Ayer, Filozofia w XX wieku, Warszawa, 2003
- J.Pawlak [e.a.], Kierunki filozofii współczesnej, cz.I i II Toruń 1995
- W.Kot, Współczesne orientacje filozoficzne, Warszawa 1989
- Z.Kuderowicz [red.], Filozofia XX wieku, t.1,2, Warszawa 2002

Literatura uzupełniająca:

- A.E.Coreth [et al.], Filozofia XX wieku, Kęty, Antyk, 2004
- J.Czerny, Amerykańska filozofia nauki przełomu XX i XXI wieku, Kraków, 2001
- P.Dybel, Oblicza hermeneutyki, Kraków 2012
- J.Filek, [red.], Filozofia odpowiedzialności XX wieku: teksty źródłowe, Kraków, 2004
- T.Gadacz, Historia filozofii XX wieku: nurty. T. 1, 2, Kraków 2009
- T.Gadacz, Filozofia Boga w XX wieku: od Lavelle'a do Tischnera, Kraków 2007
- Michał Herer, Filozofia aktualności za Nietzschem i Marksem, Warszawa 2012
- W.Stróżewski, Istnienie i sens, Kraków 1994
- J.Tischner, Filozofia dramatu, Kraków 2012
- J.Tischner, Myślenie według wartości, Kraków 2002
- B.Wolniewicz, W stronę rozumu [DVD], Warszawa 2015
- J.Życiński, elementy filozofii nauki, Warszawa 2015